

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2432

av Anders W Jonsson (C)

Socialtjänstfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa skärpta krav på medicinsk och pedagogisk grundutredning av omhändertagna barn och ungdomar.

Motivering

Även om de flesta barn har det bra i Sverige idag, finns det barn och unga som på olika sätt far illa. Utsatthet bland barn kan ta sig olika uttryck – det kan handla om misshandel, psykisk ohälsa och försummelse likaväl som knappa ekonomiska förutsättningar. Utmaningen för samhället ligger i att fånga upp alla de barn som behöver stöd. En särskilt utsatt grupp i samhället är barn och unga som blivit omhändertagna av samhället. Dessa barn bär ofta med sig svåra erfarenheter i sin uppväxtmiljö, som bidragit till samhällets ingripande.

Professor Bo Vinnerljung vid Socialhögskolan i Stockholm har under lång tid bedrivit forskning kring omhändertagna barn. Hans studier visar att barn som vårdas av samhället både presterar sämre i skolan och löper större risk att drabbas av hälsoproblem jämfört med andra barn. Orsakerna bottnar i att barnens hälsa och skolarbete ofta försummas på grund av bristande kontinuitet och stöd. Samhällsvårdade barn och unga flyttar ofta runt mellan olika boenden, vilket i många fall leder till kunskapsluckor och ett lidande skolarbete. Omhändertagna barn uteblir dessutom inte sällan från besök på barnavårdscentralen, tandläkaren eller skolhälsovården, vilket resulterar i sämre hälsa. De långtgående konsekvenserna av de brister som förekommer

i samhällets ansvar för samhällsvårdade barn och ungdomar, är förhöjd risk att hamna i kriminalitet, missbruk och bidragsberoende samt en ökad benägenhet till självmord.

Bo Vinnerljungs forskning bekräftar att det i allt för hög utsträckning händer att utsatta barn faller mellan stolarna. Samhället måste därför på ett bättre sätt fånga upp barn vars hälsa och utveckling riskerar att försummas på grund av att de blivit omhändertagna. Som ett led i detta krävs skärpta krav på medicinsk och pedagogisk grundutredning av omhändertagna barn och ungdomar. Med en lagstadgad rättighet till utredning av behoven kopplade till hälsa och utbildning, skulle samhällsvårdade barn och ungdomar få möjlighet till stöd i ett tidigare skede. På så sätt får samhället bättre verktyg för att förebygga ett framtida utanförskap.

Anders W Jonsson (C)